

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пленум)

19 октомври 2004 година*

По дело C-200/02,

с предмет преюдициално запитване съгласно член 234 ЕО, отправено от Immigration Appellate Authority (Обединено кралство), с Решение от 27 май 2002 г., постъпило в Съда на 30 май 2002 г., в производството, висящо пред този съд между

Kunqian Catherine Zhu,

Man Lavette Chen

срещу

Secretary of State for the Home Department,

СЪДЪТ (пленум),

в състав: г-н V. Skouris, председател, г-н P. Jann, г-н C. W. A. Timmermans и г-н A. Rosas, г-жа R. Silva de Lapuerta и г-н K. Lenaerts, председатели на състав, г-н C. Gulmann и г-н R. Schintgen, г-жа N. Colneric, г-н S. von Bahr и г-н J. N. Cunha Rodrigues (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н A. Tizzano,

секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

като взе предвид писмената фаза на производството и съдебно заседание от 11 ноември 2003 г.,

като взе предвид становищата, представени:

- за г-жа Man Lavette Chen, от г-н R. de Mello и г-н A. Berry, barristers, подпомагани от г-н M. Barry, solicitor,

- за ирландското правителство, от г-н D. J. O'Hagan, в качеството на представител, подпомаган от г-н СТР. Callagher, г-н SC, и г-н СТР. McGarry, BL,

- за правителството на Обединеното кралство, от г-н J. E. Collins, M. R. Plender, QC, и г-жа R. Caudwell, в качеството на представители,

- за Комисията на Европейската общност, от г-жа C. O'Reilly, в качеството на представител,

след като изслуша становището на генералния адвокат по време на заседанието от 18 май 2004 г.,

* Език на производството: английски.

постанови настоящото

Решение

1. Искът за преюдициалното запитване се отнася до тълкуване на Директива 73/148/ЕИО на Съвета от 21 май 1973 г. относно премахването на ограниченията за движение и пребиваване на гражданите на държавите-членки в рамките на Общността по отношение на установяването и предоставянето на услуги (ОВ L 172, стр. 14), от Директива 90/364/ЕИО на Съвета от 28 юни 1990 г. относно правото на пребиваване (ОВ L 180, стр. 26) и на член 18 ЕО.

2. Запитването е отправено в рамките на производство между г-ца Kunqian Catherine Zhu (по-надолу „Catherine”), с ирландско гражданство и майка ѝ г-жа Man Lavette Chen (по-надолу „г-жа Chen”), китайска гражданка срещу Secretary of State for the Home Department по повод отхвърлянето от последния на молбите на г-жа Chen с цел получаване на право за дългосрочно пребиваване в Обединеното кралство.

Правна уредба

Общностна правна уредба

3. Член 1 от Директива 73/148 предвижда:

„1. Държавите-членки премахват, при условията, предвидени от настоящата директива, ограниченията за движение и пребиваване:

а) за гражданите на държава-членка, които са се установили или желаят да се установят в друга държава-членка, с цел да упражняват дейност като самостоятелно заети лица или да предоставят услуги в тази друга държава-членка;

б) за гражданите на държавите-членки, които желаят да отидат в друга държава-членка, в качеството си на получатели на услуги;

в) за съпруга и за децата, под 21 години, на тези граждани, независимо от тяхната националност;

г) за роднините по възходяща и низходяща линия на тези граждани и на съпруга, които са на тяхна издръжка, независимо от тяхната националност.

2. Държавите-членки насърчават приемането на всеки друг член на семейството на гражданите, цитирани в параграф 1, букви а) или б) или на съпруга на този гражданин, който се издържа от този гражданин или от съпруга на този гражданин, или който в държавата по произхода живее под същия покрив.”

4. Член 4, параграф 2 от същата директива, гласи:

„Правото на пребиваване на лицата, предоставящи и получаващи услуги, е със същата продължителност като периода, по време на който се предоставя услугата.

Когато този период надвишава три месеца, държавата-членка, на чиято територия се предоставят услугите дава право на местопребиваване като доказателство за правото на пребиваване.

Когато периодът не надвишава три месеца, личната карта или паспорта, с който съответното лице е влязло на територията, е с достатъчна продължителност, за да покрие пребиваването. Държавата-членка може, обаче, да изиска от съответното лице да съобщава за присъствието си на територията ѝ.”

5. Съгласно член 1 от Директива 90/364:

„Държавите-членки предоставят правото на пребиваване на граждани на държавите-членки, които не се ползват от това право по силата на други разпоредби от правото на Общността, както и на членовете на техните семейства така, както са определени в параграф 2, при условие, че те самите и членовете на техните семейства разполагат с застраховка срещу болест, която покрива всички рискове в приемащата държава-членка и с достатъчно средства, за да избегнат да се превърнат в тежест за системите на социално подпомагане в приемащата държава-членка по време на периода на пребиваването им.

Средствата, упоменати в първата алинея, се считат за достатъчни, когато надвишават размера на средства, в който приемащата държава-членка може да предостави социални помощи на гражданите си, вземайки предвид обстоятелствата от личен характер на кандидата и, при необходимост, обстоятелствата от личен характер на лицата, допуснати да кандидатстват по параграф 2.

Когато втората алинея не може да бъде прилагана в дадена държава-членка, средствата на кандидата се считат за достатъчни, ако надвишават размера на минималната социална пенсия, която се изплаща от приемащата държава-членка.

2. Имат правото да се установят в друга държава-членка заедно с притежателя на правото на пребиваване, независимо от тяхната националност, следните лица:

а) съпруга и низходящите лица, които са на негова издръжка;

б) съответните лица, във възходяща линия, на издръжка на притежателя на правото на пребиваване или на неговия съпруг.”

Законодателство на Обединеното кралство

6. Съгласно Правило № 5 относно имиграцията (European Economic Area) Regulations 2000 (Регламент от 2000 г. относно емиграцията от Европейското икономическо пространство, по надолу „EEA Regulations”):

„1. В настоящия регламент, изразът „лице в качеството си да пребивава в Обединеното кралство” обхваща всеки гражданин на ЕИП, установен в Обединеното кралство в качеството му на: а) работник; б) самостоятелно заето лице; в) доставчик на услуги; г) получател на услуги; д) лице, което покрива собствените си нужди; е) пенсионер; ж) студент или и) самостоятелно заето лице, което е прекратило дейност; или всяко лице за което се отнася параграф 4.
(...)”

По главното производство и преюдициалните въпроси

7. От акта за преюдициално запитване става ясно, че г-жа Chen и съпругът ѝ, китайски граждани, работят за китайско предприятие със седалище в Китай. Съпругът на г-жа Chen е един от директорите на това предприятие и мажоритарен собственик. В рамките на своята професионална дейност, той често осъществява делови пътувания в различни държави-членки, по-специално Обединеното кралство.

8. Първото дете на семейството е родено в Народна република Китай през 1998 г. Като желае да роди второ дете, г-жа Chen влиза на територията на Обединеното кралство през м. май 2000 г., когато е бременна приблизително в шестия месец. Тя отива в Белфаст през м. юли същата година и Catherine е родена там на 16 септември същата година. Майката и детето живеят понастоящем в Cardiff, Уелс (Обединеното кралство).

9. Съгласно член 6, параграф 1 от Irish Nationality and Citizenship Act 1956 (закон от 1956 г. относно ирландското гражданство и поданство), изменен през 2001 г., и се прилага с обратна сила от 2 декември 1999 г, Ирландия разрешава на всяко лице, родено на остров Ирландия да получи ирландско гражданство. Съгласно параграф 3 от този член, лице родено на остров Ирландия е ирландски гражданин по рождение, ако не може да претендира за гражданство на друга страна.

10. В съответствие с тези правила на Catherine ѝ е издаден ирландски паспорт през м. септември 2000 г. Според записаното в акта за преюдициално запитване Catherine няма право да получи британско гражданство, доколкото British Nationality Act 1981 (Закон от 1981 г. относно британското гражданство), Обединеното кралство се е отклонило от *jus soli* (право на земята), така че раждане на територията на тази държава-членка не дава автоматично британско гражданство.

11. Безспорно е, че престоят на остров Ирландия е предназначен, детето да получи ирландско гражданство и в последствие майката да получи право на пребиваване с детето си на територията на Обединеното кралство.

12. Препращащата юрисдикция отбелязва също така, че Ирландия е част от Common Travel Area (общо пространство за придвижване) по смисъла на Immigration Acts (акт относно имиграцията), доколкото ирландските граждани не трябва според общите правила да получават разрешение за влизане и пребиваване на територията на Обединеното кралство, Catherine, за разлика от г-жа Chen, може свободно да се движи на територията на Обединеното кралство и Ирландия. Извън правото на свободно придвижване, ограничено до тези две държави-членки, от което се ползва Catherine, никой от ищците по главното производство няма право на пребиваване в Обединеното кралство съгласно местното законодателство.

13. Актът за преюдициално запитване уточнява още, че Catherine зависи финансово от майка си и че тя е лицето, което отговаря за нея, в Обединеното кралство Catherine се ползва от частни медицински услуги и от услугите на детско заведение и е загубила правото да получи китайско гражданство поради раждането си в Северна Ирландия и получаването на ирландско гражданство и по тази причина има право да влезе на китайска територия само с виза, която не надвишава максимално 30 дни за всеки престой, а двамата ищци по главното производство, поемат разноските си поради професионалните ангажименти на г-жа Chen, и последните не са зависими от обществените фондове в Обединеното кралство и няма никакви видими причини те да станат такива, а също ищците разполагат със здравна осигуровка.

14. Отказът на Secretary of State for the Home Department да даде разрешение за дългосрочен престой на ищците по главното производство се мотивира с обстоятелството, че Catherine, на възраст осем месеца не упражнява нито едно от правата от договора ЕО като предвидените в Правило 5, параграф 1 от ЕЕА Regulations, и г-жа Chen няма право да пребивава в Обединеното кралство съгласно целите на това законодателство.

15. Решението за отказ, за което става дума е обжалвано пред Immigration Appellate Authority, който решава да спре производството и да отпрати до Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Предвид фактите по настоящото дело, член 1 от Директива 73/148/ЕИО на Съвета, или съответно член 1 от Директива 90/364/ЕИО на Съвета:

а) дават ли на първата ищца, която е малолетна и гражданка на Съюза, правото да влиза и пребивава на територията на приемащата държава-членка?

б) При положителен отговор на този въпрос, дават ли следователно на втората ищца, гражданка на трета страна, каквато е майката на първата ищца и отговаря за нея, правото да пребивава с първата ищца в качеството на член от семейството i), който е на негова издръжка, тъй като е живяла с първата ищца в страната по произход или по друга специална причина iii)?

2) Доколкото първата ищца е само „гражданка на държава-членка”, за да ползва правата си от Общността на основание от Директива 73/148/ЕИО на Съвета или на член 1 от Директива 90/364/ЕИО на Съвета, какви са съответните критерии за определяне дали дете, гражданин на Съюза, е поданик на държава-членка, с цел да се ползва с правата на Общността?

3) При обстоятелствата по настоящото дело, услугите дадени от детско заведение, с които се ползва първата ищца представляват ли услуги съгласно Директива 73/148/ЕИО на Съвета?

4) При обстоятелствата по настоящото дело, първата ищца лишена ли е от право да пребивава в приемащата държава-членка на основание на член 1 от Директива 90/364/ЕИО на Съвета тъй като доходите ѝ произтичат единствено от родител, който я придружава и който е гражданин на трета страна?

5) Като има предвид фактите по настоящото дело член 18, параграф 1 ЕО дава ли на първата ищца правото да влиза и пребивава на територията на приемащата държава-членка, дори когато няма правото да пребивава, съгласно друга разпоредба на правото на Общността?

6) При положителен отговор втората ищца ползвали се в резултат от правото да пребивава с първата ищца, когато тя пребивава на територията на приемащата държава-членка?

7) В този контекст какъв е ефекта от принципа на спазване на основните права на човека в областта на правото на Общността, на които се позовават ищците като се има предвид по-специално факта, че те се позовават на член 8 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, според който всяко лице има право на уважение на личния и семеен живот и на дома си заедно с член 14 от същата конвенция за първата ищца от факта, че тя не може да живее в Китай с втората ищца с нейния баща и брат?"

По преюдициалните въпроси

16. С тези въпроси, препращащата юрисдикция иска да разбере дали Директива 73/148, Директива 90/364 или член 18 ЕО, като допълнение, прочетени заедно с членове 8 и 14 от Европейската конвенция защита правата на човека и основните свободи, дават в обстоятелства подобни на тези по главното производство на малолетен гражданин на държавата-членка, който е на издръжката на един от родителите си, самия той гражданин на трета страна, правото да пребивава в друга държава-членка, в която този малолетен гражданин получава услугите на детско заведение. При положителен отговор препращащата юрисдикция иска да разбере дали същите разпоредби дават в последствие право на пребиваване на въпросния родител.

17. Следователно трябва да се разгледат разпоредбите от правото на Общността относно право на пребиваване в положението на малолетен гражданин, каквато е Catherine, а после и на родителя, гражданин на трета страна, който се грижи за детето.

По правото на пребиваване на лице в положение на Catherine

По предварителните съображения

18. Трябва веднага да се отхвърли тезата, защитавана от ирландското правителство и правителството на Обединеното кралство, според която лице, което е в положението на Catherine не би могло да се ползва от разпоредбите на правото на Общността относно свободното движение и пребиваване на хора, благодарение на единствения факт, че заинтересованото лице никога не се е премествало от една държава-членка в друга.

19. В действителност, положението на гражданин от една държава-членка, който е роден в приемащата държава-членка и никога не се е ползвал от правото на свободно придвижване, не би могъл въз основа само на този факт да се приравни към едно чисто вътрешно положение, което лишава упоменатия гражданин от правото да ползва в приемащата държава-членка разпоредбите от правото на Общността в областта на свободното движение и пребиваване на хора (вж., в този смисъл, *inter alia*, Решение от 2 октомври 2003 г., Garcia Avello, C-148/02, Recueil стр. I-11613, точки 13 и 27).

20. От друга страна, противно на това, което поддържа ирландското правителство, едно малолетно лице може да претендира за права на свободно движение и пребиваване, гарантирани от правото на Общността. Способността на гражданин от държава-членка да се ползва от правата, гарантирани му от Договора и произтичащото от тях право относно свободното движение на лица не може да се подчинява на условието, че заинтересованият вече е достигнал някаква връзка, за да има възможност сам да упражнява упоменатите права (вж., в този случай, *inter alia*, в контекста на Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в рамките на Общността (ОВ L 257, стр. 2), Решение от 15 март 1989 г., *Echternach и Moritz*, 389/87 и 390/87, *Recueil* стр. 723, точка 21, и Решение от 17 септември 2002 г., *Baumbast и R*, C-413/99, *Recueil* стр. I-7091, точки 52 до 63, и когато става дума за член 17 ЕО, Решение *García Avello*, цитирано по-горе, точка 21). От друга страна, така както генералният адвокат отбелязва в точки 47 - 52 от своето становище не става ясно от текста и целите, преследвани от членове 18 ЕО и 49 ЕО, а също така и от Директива 73/148 и Директива 90/364, че ползването на правата, които се посочват в тези разпоредби са подчинени на условие за достигане на някаква минимална възраст.

Директива 73/148

21. Препращащата юрисдикция би искала да узнае дали лице, което се намира в положението на Catherine, може да се позовава на разпоредбите от Директива 73/148 с цел трайно пребиваване в Обединеното кралство, след като се ползва от услугите на детско заведение, предоставени срещу заплащане.

22. Съгласно съдебната практика на Съда, разпоредбите относно свободното предлагане на услуги не посочва случай, когато гражданин на дадена държава-членка, който се е установил в друга държава-членка с цел да се ползва от услуги за неограничено време (вж., в този смисъл, *inter alia*, Решение от 15 октомври 1988 г., *Steymann*, 196/87, *Recueil* стр. 6159). Но такъв е случаят по главното производство, по отношение на услугите на детско заведение, на които се позовава препращащата юрисдикция.

23. Когато става дума за медицински услуги, които се предоставят временно на Catherine, трябва да се отбележи, че съгласно член 4, параграф 2, алинея 1 от Директива 73/148, правото на пребиваване, от което се ползва получателя на услуги на основание свободното предлагане на услуги, отговаря на продължителността на въпросното предлагане. Следователно упоменатата директива не би могла да бъде основание за право на пребиваване за неограничено време, така както става дума в главното производство.

Член 18 ЕО и Директива 90/364

24. След като Catherine не може да се позовава на Директива 73/148 с цел трайно пребиваване в Обединеното кралство, препращащата юрисдикция би желала да узнае дали правото на дългосрочен престой в полза на Catherine може да се основава на член 18 ЕО и на Директива 90/364, които гарантират при някои условия подобно право на гражданите на държавите-членки, които не разполагат с него на основание други разпоредби от правото на Общността и на членовете на семействата им.

25. На основание член 17, параграф 1 ЕО гражданин на Съюза е всяко лице, което има гражданство в една от държавите-членки. Статутът на гражданин на Съюза следва да бъде основен за гражданите на държавите-членки (вж., *inter alia*, Решение *Baumbast* и *R*, цитирано по-горе, точка 82).

26. Що се отнася до правото на пребиваване на територията на държавите-членки, предвидено в член 18, параграф 1 ЕО, трябва да се отбележи, че последното се признава директно на всеки гражданин на Съюза чрез точна и ясна разпоредба от Договора. И самото си качество на гражданка на държава-членка и следователно гражданка на Съюза, Catherine има право да се позовава на член 18, параграф 1 ЕО. Това право на пребиваване на гражданите на Съюза на територията на друга държава-членка се признава при отчитане на ограниченията и условията, предвидени в Договора и на други разпоредби приети за неговото прилагане (вж., *inter alia*, Решение *Baumbast* и *R*, цитирано по-горе, точки 84 и 85).

27. Относно упоменатите ограничения и условия член 1, параграф 1 от Директива 90/364 предвиждат, че държавите-членки могат да изискват от гражданите на държава-членка които желаят да се ползват от правото на пребиване на тяхна територия да разполагат за себе си и за членовете на семейството си от здравна застраховка, която покрива всички рискове в приемащата държава-членка и да имат достатъчно приходи, за да не станат по време на техния престой в тежест на социалното подпомагане на приемащата държава-членка.

28. От решението за препращане става ясно, че Catherine разполага, както със здравна застраховка, така и с достатъчни средства, които се предоставени от майка ѝ, за да не бъде в тежест на социалното подпомагане на приемащата държава-членка.

29. Възражението на ирландското правителство и на правителството на Обединеното кралство, според които условието относно съществуването на достатъчно средства, означава, противно на случая при Catherine, самото лице да разполага с подобни средства, без да трябва да се позовава в това отношение на средствата на член от семейството, което го придружава като г-жа Chen, е неоснователно.

30. Съгласно същия член 1, параграф 1 от Директива 90/364 достатъчно е гражданите на държавите-членки да „разполагат” с необходимите средства, без тази разпоредба да съдържа каквото и да е изискване що се отнася до произхода на последните.

31. Това тълкуване се налага още повече поради факта, че разпоредбите включват основен принцип какъвто е свободното движение на хора и трябва да се тълкуват в широк смисъл.

32. Освен това, ограничението и условията, посочени в член 18 ЕО и предвидени в Директива 90/364 се основават на идеята, че осъществяването на правото на пребиваване от гражданите на Съюза, може да бъде подчинено на законните интереси на държавите-членки. Както става ясно от четвъртото съображение от упоменатата директива, тези които ползват правото на пребиваване не трябва да се превръщат в „неразумна” тежест за обществените финанси на приемащата страна, Съдът въпреки това отбелязва, че прилагането на упоменатите ограничения и условия, трябва да се извършва в съответствие с пределите, наложени от правото на Общността и съгласно

принципа на пропорционалност (вж., *inter alia*, Решение Baumbast и R, цитирано по-горе, точки 90 и 91).

33. Тълкуване на условието относно достатъчния характер на средствата, по смисъла от Директива 90/364, така както предлагат ирландското правителство и правителството на Обединеното кралство, би добавило към това условие, така както е формулирано в директивата и изискване за произхода на средствата, което би се превърнало в непропорционална намеса в основното право на свободно движение и пребиваване, гарантирани в член 18 ЕО, тъй като тя не би е необходима за реализиране на преследваната цел, а именно защита на обществените финанси на държавите-членки.

34. Правителството на Обединеното кралство поддържа, че ищите по главното производство не могат да се позовават на въпросните разпоредби на Общността, доколкото идването на г-жа Chen в Северна Ирландия с цел детето ѝ да получи гражданство на друга държава-членка представлява опит за неправомерно използване на правото на Общността. Целите, преследвани от разпоредбите на Общността, не могат да бъдат постигнати в случай, когато гражданин на трета страна, който иска да пребивава в държава-членка, без да се придвижва или иска да се придвижва от една държава-членка в друга, организира нещата, така че да роди дете в част от територията на приемащата страна, където друга държава-членка прилага своите правила за получаване на гражданство, които се основават на правото на земята. Би била оправдана съдебната практика, че държавите-членки имат основание да приемат необходимите мерки, тъй като частни лица получават неправомерни облаги от разпоредбите от правото на Общността или се опитват да се ползват от правилата, създадени с Договора и да заобикалят националното законодателство. Това правило, което съответства на принципа на злоупотреба с правото е потвърдена от Съда с Решение от 9 март 1999 г., Centros (C-212/97, Recueil стр. I-1459).

35. Този довод трябва също да бъде отхвърлен.

36. Разбира се г-жа Chen приема, че престоят ѝ в Обединеното кралство е целял да създаде условия, които позволяват детето ѝ, което предстои да се роди да получи гражданство на друга държава-членка с цел в последствие, детето ѝ и самата тя да получат право на дългосрочно пребиваване в Обединеното кралство.

37. Въпреки това, определянето на условията за получаване или загубване на гражданство е според международното право от компетентността на всяка държава-членка, и трябва да се осъществява при спазване на правото на Общността (вж., *inter alia*, Решение от 7 юли 1992 г., Micheletti и други, C-369/90, Recueil стр. I-4239, точка 10, и Решение от 20 февруари 2001 г., Kaup, C-192/99, Recueil стр. I-1237, точка 19).

38. Тъй като никоя от страните не е оспорила пред Съда законността на получаването от страна на Catherine на ирландско гражданство, нито ефективния характер на последното.

39. От друга страна, не би могло държава-членка да ограничава въздействието на получаването на гражданство от друга държава-членка, като ѝ създава допълнително условие за признаване на това гражданство с цел използване на основните свободи, предвидени в Договора (вж., *inter alia*, Решение Micheletti и други, цитирано по-горе, точка 10, и Решение Garcia Avello, точка 28).

40. Но такъв би бил случая, ако Обединеното кралство може да откаже на гражданин от друга държава-членка, като Catherine, ползването на основна свобода, гарантирана от правото на Общността с единствения мотив, че получаването на гражданство от държава-членка цели всъщност получаването на право на пребиваване, признато на основание правото на Общността за гражданин от трета страна.

41. Съответно, член 18 ЕО и Директива 90/364 дават при обстоятелствата, такива каквито са по главното производство на малолетен гражданин на държава-членка, който има здравна застраховка и който е на издръжката на родител, самият той гражданин на трета страна, чиито доходи стигат, за да може първият да не бъде в тежест на обществените финанси на приемащата държава-членка, право на неограничено пребиваване на територията на последната държава-членка.

По правото на пребиваване на лице в положението на г-жа Chen

42. Член 1, параграф 2, буква б) от Директива 90/364, който гарантира за „зависимите” роднини във възходяща линия на притежателя на правото на пребиваване, правото да пребивават заедно със упоменатия притежател, независимо от тяхната националност, не може да даде право за пребиваване на граждани от трета страна, които са в ситуацията на г-жа Chen, нито по повод връзките между майката и нейното дете, нито поради мотива, че влизането и пребиваването в Обединеното кралство на майката би зависило от правото на пребиваване на това дете.

43. В действителност, от съдебната практика на Съда става ясно, че статутът на член на семейство като „зависим” от страна на притежателя, произтича от ситуация, която се характеризира с това, че материалната подкрепа на член от семейството се осигурява от притежателя на правото на пребиваване (вж., в този смисъл, по повод член 10 от Регламент № 1612/68, Решение от 18 юни 1987 г., Lebon, 316/85, Recueil стр. 2811, точки 20 - 22).

44. В случай като този по главното производство, ситуацията е точно противоположната, доколкото притежателя на правото на пребиваване е зависим от гражданин на трета страна, който действително се грижи за него и желае да го придружи. В този смисъл г-жа Chen не може да заявява, че е „зависим” роднина на Catherine във възходяща линия, в смисъла на Директива 90/364, с цел да се ползва с право на престой в Обединеното кралство.

45. За сметка на това, отказът да се разреши на родител, гражданин на държава-членка или на трета страна, който действително се грижи за дете, на което член 18 ЕО и Директива 90/364 признават правото на пребиваване, да пребивава с това дете в приемащата държава-членка лишава от всякакво съдържание правото на пребиваване на последното. В действителност ясно е, че ползването на правото на пребиваване от малолетно дете, задължително включва изискването, че това дете трябва да бъде придружено от лице, което се грижи за него и съответно това лице трябва да бъде в състояние да пребивава с него в приемащата държава-членка по време на този престой (вж., *mutatis mutandis*, във връзка с член 12 от Регламент № 1612/68, Решение Baumbast и R, цитирано по-горе, точки 71 - 75).

46. За тази цел, когато, какъвто е случаят от главното производство, член 18 ЕО и Директива 90/364 дават право на пребиваване за неограничен престой в приемащата държава-членка на малолетен гражданин на друга държава-членка, тези разпоредби позволяват на родителя, който действително се грижи за този гражданин да пребивава заедно с него в приемащата държава-членка.

47. Отговорът, който трябва да се даде на препращащата юрисдикция, следва да бъде, че член 18 ЕО и Директива 90/364 предоставят на малолетен гражданин на държава-членка, който има необходимата здравна застраховка и е поверен на грижите на родител, самият той гражданин на трета страна, с достатъчно средства, за да не бъде непълнолетният в тежест на обществените финанси на приемащата държава-членка, право на неограничен престой на територията на последната държава. В такъв случай тези разпоредби разрешават на родител, който действително се грижи за този гражданин да пребивава заедно с него в приемащата държава-членка.

По съдебните разноски

48. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пленум) реши:

Член 18 ЕО и Директива 90/364/ЕИО на Съвета от 28 юни 1990 г. относно правото на пребиваване предоставят на малолетен гражданин на държава-членка, който има необходимата здравна застраховка и е поверен на грижите на родител, самият той гражданин на трета страна, с достатъчно средства, за да не бъде непълнолетният в тежест на обществените финанси на приемащата държава-членка, право на неограничен престой на територията на последната държава. В такъв случай тези разпоредби разрешават на родител, който действително се грижи за този гражданин да пребивава заедно с него в приемащата държава-членка.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 19 октомври 2004 година.

Подписи